Robby Vervoort
Freelance Senior Archeoloog
research & consultancy

Programma van maatregelen bij Archeologienota met beperkte samenstelling: Stelplaats De Lijn, Rumst (prov. Antwerpen)

Robby Vervoort

Freelance Senior Archeoloog

Borgerhout, november 2019

Robby Vervoort
Freelance Senior Archeoloog
research & consultancy

Titel

Programma van maatregelen bij
Archeologienota met beperkte samenstelling:
Stelplaats De Lijn, Rumst
(prov. Antwerpen)

Auteur

Robby Vervoort

Opdrachtgever

De Lijn

Projectcode

2019G77

Projectcode De Lijn

PG0578

Plaats en datum

Borgerhout, november 2019

Reeks en nummer

RVFSA-Rapport, 78

© Robby Vervoort. Freelance Senior Archeoloog. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

Robby Vervoort
Freelance Senior Archeoloog
research & consultancy

Inhoud

1. Technische fiche/administratieve gegevens 3
2. Inleiding 6
3. Onderzoeksvragen 6
4. Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied 7
5. Programma van maatregelen 7

1. Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site

Rumst, De Lijn (19-RUM/LIJ-2019G77)

Ligging

Antwerpen, Rumst,

Doelhaagstraat 77

Kadastrale gegevens

Rumst:

1ste Afdeling: Sectie B

Perceelnummers: 450T3

Bounding Box

X	Y
X153750,5	Y196976,2
X154012,3	Y196980,6
X154012,3	Y197158,6
X153897,6	Y197142,0
X153773,2	Y197102,8

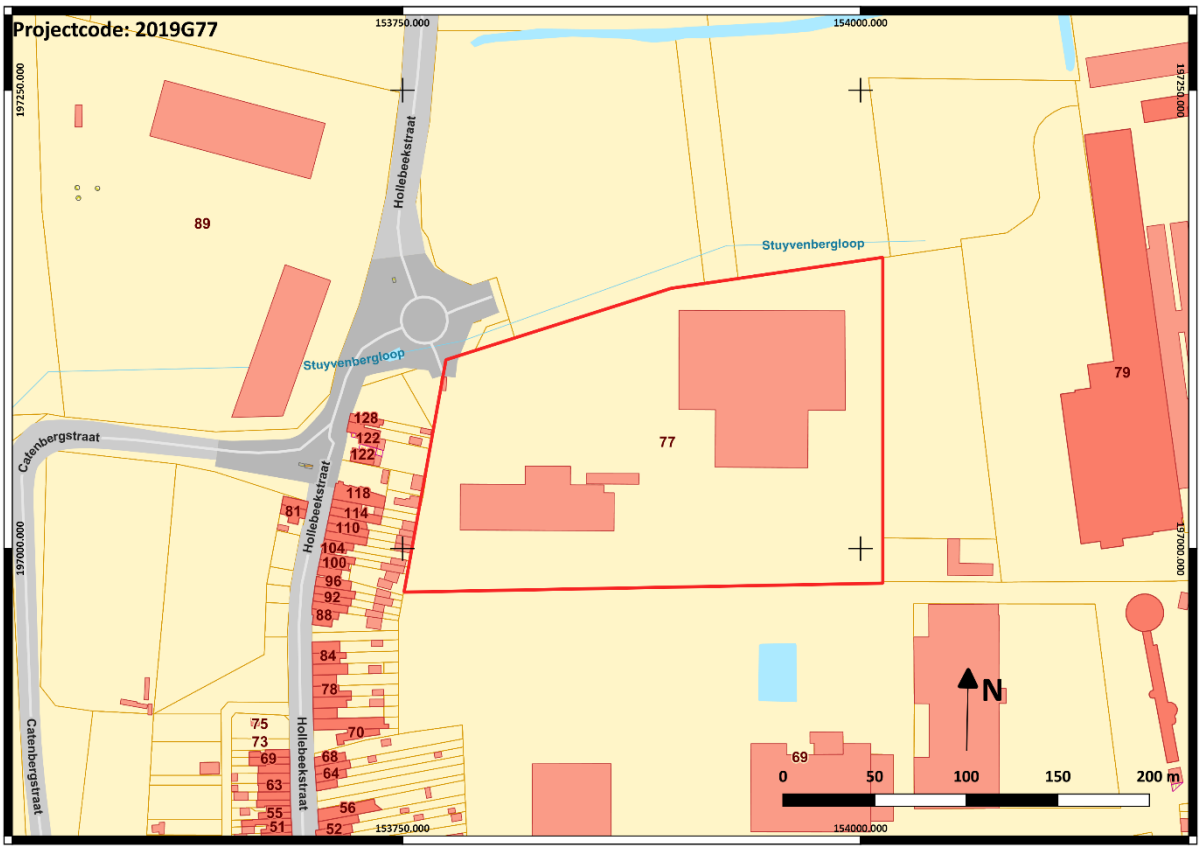

Figuur 1:Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied en werfzone

Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
Projectcode	2019G77
Opdrachtgever	De Lijn Afdeling Beheer en Innovatie Infrastructuur Motstraat 20 2800 Mechelen
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. Wouter Vanrenterghem Projectmanager
Uitvoerder	Robby Vervoort. Freelance Senior Archeoloog. Research & Consultancy.
Erkend archeoloog	Robby Vervoort OE/ERK/Archeoloog/2016/00126

Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Termijn	20 maart – 15 november
Geplande ingreep	Sloop bestaande bebouwing, sloop en vervangen deel bestaande verharding, nieuwbouw onderhoudscentrum.
Geldende wetgeving en voorwaarden	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3000m² of meer en de geplande bodemingrepen meer dan 5000 m² bedragen, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en is gelegen buiten een zone waarop lagere oppervlaktecriteria van toepassing zijn.
Randvoorwaarden	nvt
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief, en hoe hiermee dient omgegaan te worden.
Vraagstelling	- Wat is de landschapshistoriek van het projectgebied? - Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische en cultuurhistorisch potentieel van het terrein?
Thesaurus	

Bureauonderzoek, groeve, beperkte samenstelling, GGA.

2. Inleiding

Doel van dit bureauonderzoek is het verkrijgen van een bekrachtigde archeologienota naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunningsaanvraag te Rumst, Doelhaagstraat 77. In deze archeologienota wordt via een bureauonderzoek nagegaan welke mogelijke archeologische en cultuurhistorische waarden zich binnen het projectgebied bevinden. Het projectgebied wordt in eerste instantie binnen een grotere context geplaatst. Vervolgens wordt nagegaan wat de recente gebruiksgeschiedenis van het projectgebied is en wat hiervan de mogelijke impact was op perceelsniveau. Deze archeologienota heeft betrekking op de eerste van twee geplande fases.

3. Onderzoeksvragen

- *Wat is de landschapshistoriek van het projectgebied?*

Geomorfologisch behoort het gebied tot de Boomse Cuesta, een hoogte ten zuiden van Antwerpen. De Boomse cuesta wordt in het zuiden en zuidoosten begrensd door de Rupel, in het westen door de Schelde. De flank van de cuesta is noord tot noordoostelijk gericht. De morfologie van de Boomse cuesta wordt sterk bepaald door de Boomse klei.

Op de bodemkaart van Vlaanderen wordt voor het projectgebied een bodemtype OE weergegeven. Soms wordt het bodemprofiel door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd (kunstmatige gronden). Bodems op opgevulde groeves (OE) zijn daar een voorbeeld van.

Op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen is te zien dat het projectgebied zich situeert ter hoogte van een kunstmatig aangelegd vrij vlak reliëf. Aan de westzijde is een duidelijk niveauverschil zichtbaar. Ook de terreinen ten noorden van het terrein aan de overzijde van de Stuyvenbergloop zijn opgehoogd. Hier lijken de opgebrachte pakketten nog dikker te zijn in vergelijking met het projectgebied. Het DHM lijkt de bodemkaart te bevestigen. Hierop is sprake van een opgevulde groeve. Ook het hoogteprofiel van het terrein toonde aan dat het terrein licht stijgt in noordelijke richting.

Op basis van de topografische kaarten van het NGI blijkt het terrein zich te bevinden in een zone die werd ontgonnen als kleigroeve en dit ten laatste in het eerste kwart van de 20ste eeuw.

- *Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische en cultuurhistorisch potentieel van het terrein?*

Gezien het terrein zich bevindt in een zone die werd gebruikt als kleigroeve ten behoeve van de baksteenproductie in de regio, is de kans op de aanwezigheid van archeologische of cultuurhistorische resten onbestaande. We raden dan ook aan het terrein op te nemen op de GGA-kaart.

4. Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied

Op basis van de beschikbare bronnen kunnen we concluderen dat het projectgebied geen cultuurhistorische noch archeologische resten bevat. Het terrein is in het verleden gebruikt als kleigroeve waardoor alle eventueel aanwezige archeologische resten zijn weggegraven. We raden aan het terrein op te nemen op de GGA-kaart.

5. Programma van maatregelen

Er werd een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem uitgevoerd, dat aangeeft dat er geen bijkomende maatregelen meer nodig geacht worden in het kader van de geplande werken. Al het vooronderzoek dat noodzakelijk is om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de landschappelijke ontwikkeling en het archeologisch en cultuurhistorische potentieel van het terrein (zie verslag van resultaten van het vooronderzoek) werd uitgevoerd.

Belangrijk in de afweging van de noodzaak voor verder vooronderzoek is het feit dat het projectgebied gelegen is ter hoogte van een oude kleigroeve en in het recente verleden volledig werd afgegraven.

Naar aanleiding hiervan zijn geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt. Deze beslissing steunt op onderstaande redenering.

De afweging of verder vooronderzoek noodzakelijk is, gebeurt op volgende wijze:

Na iedere fase in het vooronderzoek volgt verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek onvoldoende informatie gegenereerd is om:

- *de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven*
  De aanwezigheid van een oude kleigroeve heft alle eventueel ooit aanwezige archeologische resten binnen het projectgebied vernield.
- *een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen*
  Gezien het feit dat er geen archeologisch erfgoed meer aanwezig is, dienen geen verdere maatregelen genomen te worden.
- *een plan van aanpak voor een archeologische opgraving op te maken*
  Er dient geen archeologische opgraving plaats te vinden in het projectgebied.
- *een plan van aanpak voor een behoud in situ op te maken*
  Er dient geen plan van aanpak gemaakt te worden voor een eventueel behoud in situ.

Op basis van het uitgevoerde vooronderzoek kunnen we besluiten dat er voldoende informatie is gegenereerd om een te bekrachtigen archeologienota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering ten gevolge van de geplande werkzaamheden afdoende staaft.